

บทที่ 4

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพและปัญหาที่พักอาศัยในปัจจุบันตลอดจนความต้องการที่พักอาศัยในอนาคตของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและเสนอแนะแนวทางในการกำหนดนโยบายที่พักอาศัยของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้ได้กำหนดกระบวนการศึกษาเป็น 7 ขั้นตอน โดยสามารถพิจารณาได้จากแผนภูมิที่ 4.1 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 การศึกษารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

ในขั้นตอนนี้จะทำการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากสิ่งต่อไปนี้

1. ศึกษาจากหนังสือเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับที่พักอาศัยของนิสิต
2. ศึกษาข้อมูลหอพักของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและที่พักอาศัยเอกชนบริเวณรอบ ๆ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ศึกษาข้อมูลของประชากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เช่น จำนวนนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ศึกษาจากแผนที่และภาพถ่ายที่เกี่ยวข้อง

4.2 การสุ่มตัวอย่าง

ในการสุ่มตัวอย่างดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้คือ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรี โดยใช้ข้อมูลสถิติของปี พ.ศ 2541

2. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการศึกษาครั้งนี้กำหนดขึ้นตามสูตรคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่พอดีของ (Taro Yamane ,1967) ในการประมาณค่าพารามิเตอร์ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยมีค่าประมาณจะคลาดเคลื่อนจากค่าที่เป็นจริงไม่เกิน $\pm 5\%$ สำหรับจำนวนประชากร 3,215 คน คำนวณได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมเท่ากับ 356 คน โดยมีรายละเอียดการคำนวณดังนี้

$$Nop = \frac{N}{1 + NE^2}$$

โดยที่ Nop คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม สำหรับประชากร N คน

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยเท่ากับ 3,215 คน

E คือ ขนาดความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ผู้วิจัยยอมรับได้ในที่นี้คือ $\pm 5\%$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมเท่ากับ

$$\begin{aligned} Nop &= \frac{3,215}{1 + (3,215 \times (0.05))^2} \\ &= 356 \text{ คน} \end{aligned}$$

จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมซึ่งเท่ากับ 356 คน

3. วิธีสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เข้าที่พักอาศัยของเอกชนบริเวณรอบๆจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยแบ่งเป็นกลุ่มถนนสายต่าง ๆ ตามสัดส่วนที่มีที่พักอาศัยประเภทเช่าที่นิสิตเช่าอยู่ และทำการเก็บข้อมูลจากนิสิตในหอพักตามกลุ่มถนนสายต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการกระจายของข้อมูลหลายๆแห่ง ของที่พักในแต่ละถนน ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยในหอพักมหาวิทยาลัย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) เช่นเดียวกัน โดยวิธีการแบ่งตามอาคารที่พักอาศัย แต่ละอาคารตามสัดส่วนของนิสิตที่พักในแต่ละอาคาร

การสุ่มตัวอย่างของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยบริเวณรอบมหาวิทยาลัยและกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยในหอพักมหาวิทยาลัยจะสุ่มตามสัดส่วนของขนาดของประชากรในแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้มีการกระจายที่ครอบคลุมเป็นสัดส่วนกับประชากรเป้าหมายซึ่งผลการแบ่งกลุ่มจะได้ขนาดของตัวอย่างดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามนิสิตที่พักหอพัก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและที่พักอาศัยรอบมหาวิทยาลัย

กลุ่มนิสิต	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	สัดส่วน (%)
พักหอพักจุฬาฯ	1,932	214	60.10
ที่พักอาศัยรอบมหาวิทยาลัย	1,283	142	39.90
รวม	3,215	356	100

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดทำเครื่องมือเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดชนิดและรูปแบบคำถามของแบบสอบถาม คำถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

1.1 คำถามแบบเปิด (Open Ended Questions) เป็นคำถามแบบให้ตอบอย่างเสรี

1.2 คำถามแบบปิด (Close Ended Questions) เป็นคำถามแบบให้ตอบตามคำตอบที่กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว การสร้างคำถามแบบปิดมี 3 รูปแบบ คือ

1.2.1 แบบคำถามสองคำตอบ (Dichotomous Questions) เป็นคำถามที่จะเลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่งในสองคำตอบ เช่น ไม่ต้องการย้าย ต้องการย้าย

1.2.2 แบบคำถามให้เลือกตอบ(Multiple Choice Questions) คำถามจะกำหนดคำตอบให้หลายคำตอบ และเลือกหนึ่งคำตอบ

1.2.3 แบบคำถามให้ตอบได้หลายคำตอบ แบบนี้คล้ายกับรูปแบบคำถามให้เลือกตอบ ต่างกันตรงที่ให้เลือกตอบได้หลายคำตอบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1.3 แบบวัดทัศนคติ ใช้มาตราวัดแบบลิเคอร์ท (Likert Scale) กำหนดระดับค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ 5,4,3,2 และ 1 โดยมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

เพื่อความสะดวกในการตอบ ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามและแบบวัดทัศนคติ รวมไว้ในชุดเดียวกัน เพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม ได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยกำหนดตัวแปรที่ศึกษา วิธีการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษา ซึ่งสามารถจำแนกตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยได้ ดังนี้

2.1 ข้อมูลส่วนตัวทางด้านสถานภาพ เศรษฐกิจ และกิจกรรมของกลุ่มนิสิตที่พักหอพักจุฬาฯและเอกชน ตัวแปรที่ศึกษา คือ เพศ อายุ คณะที่กำลังศึกษา ภูมิลำเนา เงินใช้จ่ายต่อเดือน (ไม่รวมค่าที่พัก) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่พักต่อเดือน เวลาที่ใช้ในการเรียนเฉลี่ยต่อวัน กิจกรรมที่ทำนอกที่พักรับประจำ กิจกรรมที่ทำในที่พักรับประจำ

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับที่พักอาศัยในปัจจุบัน

- กลุ่มที่พักหอพักจุฬาฯ ตัวแปรที่ศึกษา คือ ระยะเวลาที่พักอาศัยจนถึงปัจจุบัน เหตุผลที่เลือกพักหอพักจุฬาฯ ปัญหาเกี่ยวกับการพักอาศัย

- กลุ่มที่พักอาศัยรอบมหาวิทยาลัยของเอกชนตัวแปรที่ศึกษา คือ ประเภทที่พักอาศัย เหตุผลที่เลือกอยู่ที่พักอาศัยเอกชน ระยะเวลาที่พักอาศัยจนถึงปัจจุบัน จำนวนผู้พักอาศัย พาหนะที่ใช้เดินทาง ระยะทางระหว่างที่พักกับจุฬาฯ เวลาที่ใช้ในการเดินทางจากที่พักถึงจุฬาฯ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่อวัน ปัญหาเกี่ยวกับที่พักอาศัย

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับที่พักอาศัยในอนาคต ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความต้องการย้าย

ที่พักอาศัยใหม่ ลักษณะที่พักที่ต้องจะย้ายไปอยู่ สาเหตุที่ต้องการย้าย สาเหตุที่ไม่ต้องการย้าย ค่าใช้จ่ายที่สามารถจ่ายได้ต่อเดือน ความต้องการให้มีสันทนาการหรือห้องพักต่าง ๆ ในหอพัก บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องการให้มีบริเวณหอพัก ปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกที่พักอาศัย ความต้องการให้จุฬาฯช่วยเหลือเกี่ยวกับที่พักอาศัย

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย เมื่อกำหนดตัวแปรเรียบร้อยแล้วจึงนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือว่าสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยเพียงใด

4. สร้างข้อคำถามและตัวเลือกแล้วจัดพิมพ์

5. นำแบบสอบถามไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง (Try Out) จำนวน 20 ชุด จำนวน 2 ครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

6. ปรับปรุงข้อคำถามให้เกิดความชัดเจนเข้าใจตรงกัน และปรับคัดเลือกให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตอบวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน

7. จัดพิมพ์ฉบับจริง

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวน 356 ชุด แล้วรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนทันทีที่ตอบเสร็จ

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 356 ชุด เรียบร้อยแล้วได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. การเตรียมข้อมูล

1.1 ทำการตรวจสอบข้อมูล โดยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

1.2 จัดทำรหัสข้อมูล

2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ (Statistical Package for Social Science /Personal Computer Plus) สถิติที่ใช้มีดังนี้

1. ค่าสถิติทั่วไปเป็นการวิเคราะห์เพื่อนำเสนอข้อเท็จจริงทั่วไป โดยจะใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) จากค่าตอบของกลุ่มประชากรในกรณีที่เป็นแบบคำถามเป็นแบบให้เลือกได้หลายคำตอบ

4.6 สรุปผลและเสนอแนะ

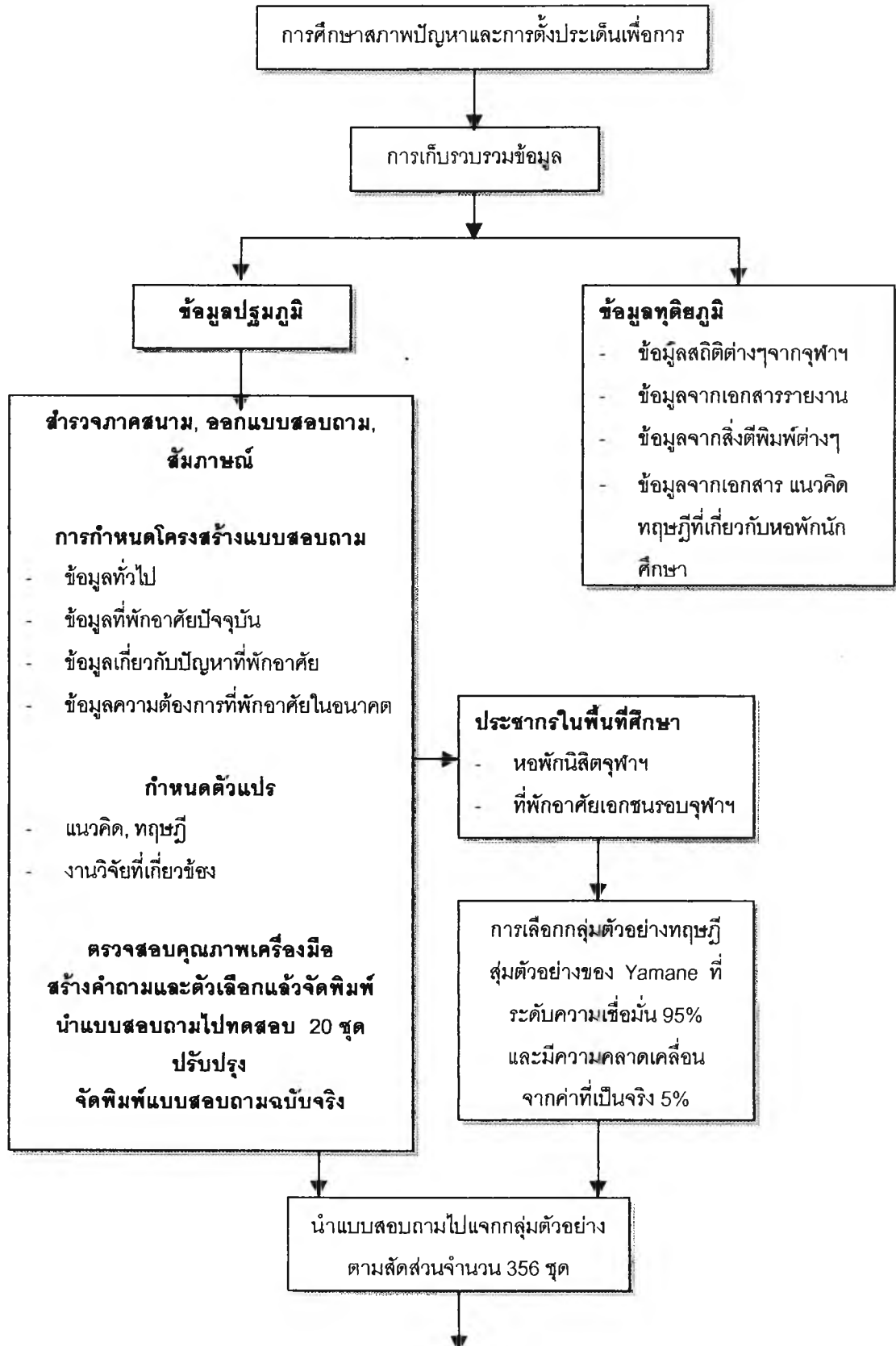
นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาทำการสรุปผลการวิจัย เพื่อแสดงประเด็นสำคัญ ๆ ที่ได้รับจากผลการวิจัย และตรวจสอบความสอดคล้องของผลที่ได้รับจากการวิจัยกับแนวคิดทฤษฎีที่รวบรวมไว้ ตลอดจนข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์พร้อมทั้งทำการสรุปข้อเสนอนะที่เป็นประโยชน์ด้วย

4.7 การจัดทำรายงานการวิจัย

นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบการบรรยายและตารางประกอบ

แผนภูมิที่ 4.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

แผนภูมิที่ 4.1 (ต่อ) ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

